

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Nógrád Megyei Bíróság, mint elsőfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2010. év október hó 26., november hó 25., 2011. év május hó 20., szeptember hó 14., november 9., és december 14. napján megtartott nyilvános tárgyalások alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A 2008. június hó 18. napjától – 2009. június hó 18. napjáig előzetes fogvatartásban volt, 2009. június hó 19. napjától 2010. november hó 25. napjáig lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt álló, 2010. november hó 26. napjától szabadlábon lévő

...I. rendű vádlott – ...

b ú n ö s :

jelentős értékre elkövetett lopás bűntettében (Btk. 316. § (1) bekezdés és (5) bekezdés a) pont).

A bíróság ezért az I. rendű vádlottat 3 (Három) év börtönbüntetésre, és 3 (Három) év közügyektől való eltiltásra ítéli.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába az I. rendű vádlott által 2008. június hó 18. napjától – 2009. június hó 18. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

A bíróság I. rendű vádlottal szemben 28.000.000.- (Huszonnyolcmillió) Ft pénzüsszeg erejéig vagyonekobzást rendel el.

... II. rendű vádlott – ...

b ú n ö s :

jelentős értékre elkövetett orgazdaság büntetében (Btk. 326. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont).

A bíróság ezért a II. rendű vádlottat 1 (Egy) év 6 (Hat) hónap börtönbüntetésre ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 5 (Öt) év próbaidőre felfüggeszti.

A bíróság II. rendű vádlottal szemben 2.000.000.- (Kettőmillió) Ft pénzüsszeg erejéig vagyonekőbzást rendel el.

... III. rendű vádlott – ...

b ű n ö s :

jelentős értékre elkövetett orgazdaság büntetében (Btk. 326. § (1) bekezdés és (4) bekezdés a) pont).

A bíróság ezért a III. rendű vádlottat 1 (Egy) év 6 (Hat) hónap börtönbüntetésre, és 2 (Kettő) év közügyektől való eltiltásra ítéli.

Az eljárás során lefoglalt és a Magyar Nemzeti Múzeumban tárolt Bj. 3/2008. 1-6. tételszám alatti ékszereket és a nyomozati iratok II. kötet 67. oldalán található bűnjeljegyzéken szereplő aranyból készült nyakpérecet elkobozza, és megállapítja, hogy az ékszerek a magyar állam tulajdonát képezik.

A Nógrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj. 145/2009. szám alatt bűnjelként kezelt tárgyak közül:

- az összesített bűnjeljegyzék 1. oldal 5., 7., 8., 9., a 2. oldal 10., 11., 13., 14., 21., a 4. oldal 1., 2., 3., 6., 8., 9. tételszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti és **iratoknál történő kezelését rendeli el.**

A Nógrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj. 7/2010. szám alatt bűnjelként kezelt tárgyak közül:

- a I. bűnjeljegyzéken szereplő 1-3. tételszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti, **és azok megsemmisítését rendeli el;**
- a II. bűnjeljegyzéken szereplő 18. tételszám alatti bűnjel lefoglalását megszünteti és **kiadni rendeli** ... szám alatti lakosnak;
- a III. bűnjeljegyzéken szereplő 16-17. tételszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti és **kiadni rendeli** ... szám alatti lakosnak;
- a IV. bűnjeljegyzéken szereplő 26. tételszám alatti bűnjelet **elkobozza**, az 1-10., 11/A., 13. tételszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti és

kiadni rendeli ... szám alatti lakosnak, a 11., 11/C., 11/D., 15., 20/b. tételszám alatti bűnjelek lefoglalását megszünteti, és azok megsemmisítését rendeli el.

A Nógrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalánál Bj. 28/2011. szám alatt bűnjelként kezelt tárgyak közül:

- az 1 db Mini DVD kazetta és 1 db DVD lemez **iratoknál történő kezelését rendeli el.**

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből ... I. rendű,
... II. rendű és ... III. rendű vádlottak egyetemlegesen kötelesek 1.710.664.- (Egymillió-hétszáztízezer-hatszázhatvannégy) Ft-ot, ... II. rendű vádlott egyedül további 42.000.- (Negyvenkettőezer) Ft-ot a Nógrád Megyei Bíróság Gazdasági Hivatala külön felhívására az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Nógrád Megyei Főügyészség 2009. november 10. napján kelt
B. 1777/2009.-BTÖ. számú vádiratában ... I. rendű vádlottal szemben 1 rb. a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a.) pontja szerint minősülő és büntetendő különösen nagy értékre elkövetett lopás büntette miatt, ... II. rendű és ... III. rendű vádlottakkal szemben 1-1 rb. a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a.) pontja szerint minősülő és büntetendő különösen nagy értékre elkövetett orgazdaság büntette miatt emelt vádat.

Közölte továbbá, hogy ... gyanúsítottakkal szemben a nyomozást megszüntette.

A vád tárgyává tett tények lényege az alábbiakban foglalható össze:

I.

... I. rendű vádlott az 1990-es évek kezdetétől foglalkozik amatőr „régészkedéssel”, ami lényegében un. fémkeresős kutatást jelentett régészeti, kulturális értékek megszerzése és értékesítése végett. Ennek érdekében igyekezett feltérképezni – elsősorban Magyarországon, de a szomszédos országokban is – a számára jelentős leletanyaggal kecsegtető vidékeket, városokat és környéküket, ahol fémkereső készülékkel végzett leletfelderítést, majd az ily módon megszerzett kulturális értékeket – így főként pénzürméket, de értékes tárgyakat, fegyvereket stb. – gyűjtők és más érdeklődők körében értékesítette. E tevékenység igen jelentős anyagi haszonnal járt, olyannyira, hogy az I. rendű vádlott már évek óta nem dolgozott, családjának létfenntartását lényegében az ily módon szerzett pénzből biztosította.

A nyomozás során pontosan már meg nem állapítható napon

– valószínűsíthetően 2007. utolsó negyedében – ...a

... összekötő út mellett, az un. ... környékén végzett fémkeresős leletfelderítést. Még ... megye területén, a falutól mintegy 2,7 km-re délnyugati irányban (GPS koordináták: ...) egy fa közelében történő keresés során, a földfelszíntől nem túl mélyen elásva egy összetartozó, több darabból álló ékszer-együttest talált, melyet magához vett azzal a céllal, hogy azt eltulajdonítja és értékesíti.

A kulturális javak körébe tartozó, eredeti régészeti leletnek tekinthető ékszer-együttes becsült forgalmi értékét a szakértő 51.150.000.- forintban állapította meg.

... I. rendű vádlott cselekményével 51.150.000.- forint kárt okozott a magyar államnak, amely azonban utóbb lefoglalás útján teljes egészében megtérült.

II.

... I. rendű vádlott ...t kérte meg 2007. decemberében vagy 2008. januárjának elején arra – az időpont pontosan már nem határozható

meg –, hogy segítsen neki értékesíteni a megtalált – és először fényképeken, majd eredetben is bemutatott – ékszereket. ... I. rendű vádlott jelentős haszon reményében vállalta, hogy vevőt szerez az 51.150.000.- forint értékű ékszer-együttesre, noha tisztában volt azzal, hogy azokhoz I. rendű vádlott bűncselekmény útján jutott. Az ékszerek vételárát I. rendű vádlott 120.000.- euróban, azaz mintegy 30 millió forintban jelölte meg.

... tájékozódott tőke-erősnek ítélt ismerősei és ügyfelei között, s végül ... III. rendű vádlottnak ajánlotta fel a megvétel lehetőségét. ...nak nagyon megtetszettek a bemutatott ékszerek és abban állapodott meg ...val, hogy azt – a 30 milliós vételár fokozatos előteremtésével – megvásárolja. Erre 2008. január vége és április vége között akként került sor, hogy ... III. rendű vádlott alkalmanként 2-6 millió forint átadás ellenében megkapta a 64 darabból álló együttes néhány darabját. Az átadás-átvétel teljes lebonyolítására 2008. április végére került sor.

III. rendű vádlott kezdettől fogva tisztában volt azzal, hogy egy aranyból készült, ...i lelet-együttest vásárolt, amelyről semmiféle okirat, adás-vételi szerződés, vagy eredetet igazoló okmány nincs.

A kapott vételárból II. rendű vádlott – I. rendű vádlottal történő megállapodás alapján – 2 millió forintot megtartott magának, míg ... 28 millió forinthez jutott hozzá az értékesítés révén.

2008. májusában – pontosan már meg nem határozható időben – ...

I. rendű vádlott azzal kereste fel ... II. rendű vádlottat, hogy lenne egy vevő, aki lényegesen többet adna az ékszer-együttesért, mint amennyiért azt ... III. rendű vádlottnak értékesítették. Arra kérte társát, hogy beszélje rá ...t a leletek eladására,

amelynek révén mindannyian további haszonra tennének szert. Az esetleges magasabb vételár összegét 70-80 millió forintban jelölte meg.

A III. rendű vádlott 50-55 millió forint ellenében hajlandó volt ismét piacra bocsátani az ékszereket, erre azonban 2008. júniusáig várni kellett, mert

... csak akkor jelentkezett azzal, hogy június 9-én találkozik leendő vevőjével, egy tört magyarsággal beszélő, amerikainak mondott személlyel. A találkozóra a ...i ... 3. számú szobájában került sor, ahová ... úgy ment el, hogy magával vitte a kollekció – ... által rendelkezésére bocsátott – néhány darabját, többek között a legértékesebb nyakpántot.

A tolmács segítségével lebonyolított tárgyaláson a vevőjelölt hajlandónak mutatkozott ugyan az ... által kért mintegy 80 millió forint kifizetésére, de további garanciákat kért a kollekció teljességére nézve. Megállapodtak, hogy rövidesen keresik egymást.

A szállodából történő távozását követően azonban a nyomozó hatóság

...et megkísérelte elfogni, aki azonban elfutott és futás közben a nyakpántot a ...ba dobta. Rövid idő után őt elfogták, az ékszert a bűvárok megtalálták és az lefoglalásra is került, a leletegyüttes többi részével egyetemben.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján a 2011. november 9. napján tartott tárgyaláson az ügyész végindítványában a vádat az írásbelivel egyezően fenntartotta, továbbá indítványozta, hogy a bíróság kötelezze ...

I. rendű vádlottat 28 millió forint, ... II. rendű vádlottat 2 millió forint vagyonekbevételeire.

* * * * *

A megyei bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbi tényállást állapította meg:

... I. rendű vádlott magyar állampolgár, nőtlen, de élettársi kapcsolatban él. Két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. 8 általánost és

3 ipari iskolát végzett, szakképzettsége: karosszéria lakatos és hegesztő. Jelenleg munkanélküli, alkalmi munkákat végez kőműveseknél, továbbá építkezik. Alkalmi munkákból szerzett havi jövedelme: 50-70 ezer forint. Vagyonát képezi a ... szám alatti telek 1/1 arányban, és a rajta lévő ingatlan 1/2 arányban, amely félig van kész. Tartozása: az OTP Banknál 15 millió forint lakásépítési hitel. Büntetve volt, de mentesült, más büntetőeljárás nincs vele szemben folyamatban.

... II. rendű vádlott magyar állampolgár, nőtlen, kiskorú gyermeke nincs. Főiskolát

végzett, szakképzettsége: közgazdász. Jelenleg numizmatikai vállalkozóként dolgozik, munkahelyének neve: ... Havi jövedelme: 150 ezer forint. Vagyonát képezi egy lakás, amelynek értéke 30 millió forint. Tartozása: lakáshitel 21 millió forint értékben. Büntetlen, más büntetőeljárás nincs vele szemben folyamatban.

... III. rendű vádlott magyar állampolgár, nő, két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Felsőfokú iskolát végzett, szakképzettsége: mérlegképes könyvelő. Jelenleg könyvelőként dolgozik, mint vállalkozó.

Havi jövedelme: 350 ezer forint. Vagyonát képezi a lakcíme szerinti családi ház, valamint több telek. Tartozása nincs. Büntetlen, más büntetőeljárás nincs vele szemben folyamatban.

I.

... I. rendű vádlott az 1990-es évek kezdetétől foglalkozik amatőr „régészkedéssel”, un. fémkeresős kutatással, amelynek célja kulturális értékek megszerzése, értékesítése volt. Ennek érdekében igyekezett feltérképezni

– elsősorban Magyarországon, de más szomszédos országokban is – a számára jelentős leletanyaggal kecsegtető vidékeket, várakat és környezetüket, ahol fémkereső készülékkel végzett leletfelderítést. Az így megszerzett kulturális értékeket – különösen pénzürmeket, értékesebb tárgyakat – gyűjtők és más érdeklődők körében értékesítette, cserélgette.

A kutatásai során – feltehetően – többféle saját tulajdonú, vagy bérelt fémkeresőket használt: ... és más márkájú és teljesítményű gépeket. A fémkereső gépekről ugyancsak széleskörű ismeretekkel rendelkezett, mellékállásként a mai napig foglalkozik a gépek adás-vételével, szervizelésével, beállításával és továbbértékesítésével.

... I. rendű vádlott valószínűsíthetően 2007. utolsó negyedében

– pontosabban meg nem határozható napon – a ... megyei

... összekötő út mellett az un. ... környékén végzett – az eljárás során ismeretlenül maradt társával – fémkeresős leletfelderítést, amelynek során még ... megye területén, ...től mintegy 2,7 km-re délnyugati irányban (GPS koordináták: ...) egy fa közelében történő keresés során, a földfelszíntől nem túl mélyen elásva egy összetartozó, több darabból álló ékszer- együttest talált, amelyet magához vett azzal a céllal, hogy azt eltulajdonítsa és értékesítse.

Az eltulajdonított lelet együttes a következő ékszerekből állt:

1. 2 db nyitott, kiszélesedő végű, tömör arany karperec (77 g és 91,10 g)
2. 2 db nyitott szájú, állatfejekben végződő tömör arany karperec, filigrán díszítéssel és üvegberakással (63,8 g és 65,8 g)

3. 31 db aranyból készült, rombusz alakú, láncra vagy zsinórra fűzhető lemezfüggő, amelyből 9 db vélhetően még a sírba kerülés előtt eltört, így most háromszög alakúak (24,20 g)
4. 19 db hordó alakú, zsinórra fűzhető lemezgyöngy, domborított levél motívummal (24,2 g)
5. 5 db préselt eljárással készült, rozetta alakú, zsinórra fűzhető, dudoros díszítésű, bordázott függesztőfüllel rendelkező aranyfüggő (4,66 g)
6. 4 db préselt eljárással készült, levél alakú, zsinórra fűzhető aranyfüggő, dudoros és vonalkás díszítéssel, tekercselt aranydróttal (2,02 g)
7. 1 db aranyból készült, kövekkel díszített nyakperec, tolózáras szerkezettel (351 g)

A fenti ékszerek valódiak, egyediek, rendkívül ritka, kivételes régészeti leletek, amelyek a kulturális javak körébe tartoznak és az állam tulajdonát képezik. Magyarország területéről eddig mindössze 2-3 hasonló rangú és jelentőségű lelet ismert. (...i és ...i lelet)

Az ékszerek ötvös-szakmai szempontból összetartoznak, leletegységet alkotnak. Összetételeiket tekintve: 89-98 %-ban aranyból, továbbá 1-2 %-os mértékben ezüst, vas és réz ötvözetéből készültek. Előállításuk, megmunkálásuk fejlett ötvös technikára utal és azokat a honfoglalást megelőző korból származó aranyleletekre jellemző motívumvilággal díszítették.

Az ékszer-együttes legvalószínűbben a hunok elől a ...-medencébe érkező ...i eredetű, un. ... népcsoporthoz tartozó, V. századi gazdag – 1 vagy 2 – női sír megbolygatásából származik. (elsődleges lelőhely)

A tárgyak elsődleges lelőhelye nem lehetett az, ahol ... I. rendű vádlott találta, hanem inkább az valószínűsíthető, hogy egy korábbi – nem az elkövetés helyén történt – sírkifosztást követően a ... közelében (másodlagos lelőhely) elásott ékszereket találta meg ... I. rendű vádlott.

A fenti ékszereknek belföldi, legális forgalmi értéke nincsen, mivel ezek kereskedelmi forgalomban nem értékesíthetőek, de tényleges értéküket – összehasonlítva más értékekkel – 40-74 millió forint közötti értékben lehet megállapítani.

... I. rendű vádlott – a műtárgyak és azok kereskedésében szerzett ismereteinek és gyakorlatának köszönhetően – azonnal átlátta, hogy az általa talált ékszer-együttes értékesítése számára igen nagy hasznot hozhat, ezért ahelyett, hogy bejelentést tett volna az illetékes önkormányzat jegyzőjénél – mint ahogyan ezt a jogszabály előírja – a végleges eltulajdonítás szándékával azokat a lakására vitte, ott fényképfelvételeket készített róluk, amelyeket a számítógépén és adathordozón tárolt. Ezt követően megkezdte az ékszereknek a magánforgalomban történő értékesítésének a

megszervezését olyan ismerőseinek a segítségével, akik a műtárgy-kereskedelemben és műtárgyakat vásárlók körében ismeretekkel rendelkeznek.

... I. rendű vádlott a fenti cselekményével a magyar államnak 40-74 millió forint közötti, pontosabban meg nem határozható kárt okozott, amely utóbb lefoglalás útján teljes egészében megtérült.

II.

... I. rendű vádlott kb. 2004-ben ismerkedett meg ...

II. rendű vádlottal a ... Egyesületének valamelyik összejövetelén. ... II. rendű vádlottnak numizmatikával foglalkozó vállalkozása van, a ... <http://www.numizmatika.hu/> oldal tulajdonosa és rendszeresen látogatta a ... összejövetelét, amelynek megtartására ...en, az ... kerületben a ... utca sarkán lévő épületben került sor.

... I. rendű és ... II. rendű vádlott kapcsolata kizárólag üzleti jellegű volt, ... II. rendű vádlott többször vásárolt ...I. rendű vádlottól különféle érmeket, amelyről tudta, hogy nevezett azokhoz miként jutott hozzá. Egy alkalommal ...n ... II. rendű vádlott is részt vett ... I. rendű vádlottal fémkeresős-kutatásban, amely eredményes volt.

Régi ismeretségükre való tekintettel ... I. rendű vádlott

2007. decemberében vagy 2008. januárjában – pontosabban meg nem határozható időpontban – ... II. rendű vádlott segítségét kérte, hogy az általa talált ékszereket értékesíteni tudja. ... I. rendű vádlott először fényképfelvételen, majd eredetiben is megmutatta az ékszereket ... II. rendű vádlottnak, aki jelentős haszon reményében vállalta, hogy vevőt szerez az ékszer együttesre, holott tudatában volt annak, hogy azokat ... I. rendű vádlott fémkeresőzés során találta, azaz azokhoz bűncselekmény elkövetése útján jutott hozzá.

Az ékszerek árát ...I. rendű vádlott – a nemzetközi műtárgy kereskedelemben előforduló hasonló leletekért elérhető árak tájékozódása után – 120.000 euróban, azaz mintegy 30 millió forintban jelölte meg.

... II. rendű vádlott – az ismerősei között történő tájékozódás után – ... III. rendű vádlottnak ajánlotta fel a fenti ékszerek megvételének a lehetőségét, akit kb. másfél évvel ezelőtt ismert meg, közös hobbijuk, az éremgyűjtésen keresztül. Üzleti kapcsolatuk ezt megelőzően érmék adás-vételére korlátozódott.

... II. rendű vádlott ... III. rendű vádlottnak először fényképfelvételen mutatta meg az ékszereket, akinek nagyon megtetszettek és megállapodtak abban, hogy azt a 30 millió forintos vételár fokozatos előteremtésével megvásárolja. A vételér megfizetésére több részletben került sor 2008. január és 2008. áprilisa között, ... III. rendű vádlott alkalmanként 2-6 millió forint közötti összeg átadása ellenében kapta meg az ékszer-együttes egyes darabjait ... II. rendű vádlott közvetítésén keresztül. Az adás-vétel teljes lebonyolítására 2008. április végén került sor. A kapott vételárból ... II. rendű vádlott – ...I. rendű vádlottal történt megállapodás alapján – részletekben, 2

millió forintot tartott meg magának, míg az értékesítés révén ... I. rendű vádlott 28 millió forinthez jutott.

... III. rendű vádlott kezdetektől fogva tisztában volt azzal, hogy olyan ékszer-együttest vásárolt, amelyről nem áll rendelkezésre sem okirat, sem adás-vételi szerződés, sem eredetet igazoló okmány, ilyet neki ...

II. rendű vádlott sem mutatott, de szerződéskötésre sem került közöttük soha sor, noha

... III. rendű vádlott részéről többször felmerült annak az igénye, hogy az ékszereket „legalizálni” kellene, mivel az eredete nem ismert, és a legalizálás „technikai” kivitelezésére is ötletekkel állt elő.

2008. májusában – pontosan már meg nem határozható napon – ...

I. rendű vádlott felkereste ... II. rendű vádlottat abból a célból, hogy lenne egy vevő, aki lényegesen többet adna az ékszer-együttesért, mint amennyiért ... III. rendű vádlottnak értékesítették. Arra kérte ... II. rendű vádlottat, hogy beszélje rá ... III. rendű vádlottat a lelet eladására, amelynek ismételt eladása révén mindannyian további haszonra tehetnének szert. ... I. rendű vádlott a magasabb vételár összegét ... II. rendű vádlottnak 70-80 millió forintban jelölte meg. Amikor ... II. rendű vádlott felkereste ... III. rendű vádlottat, akkor ... III. rendű vádlott 55 millió forintban jelölte meg azt az összeget, amelyért hajlandó volt ismét piacra bocsátani az ékszereket.

2008. júniusában ... I. rendű vádlott felkereste ... II. rendű vádlottat és tájékoztatta arról, hogy 2008. június 9. napján találkozni fog a leendő vevőjével, egy tört magyarsággal beszélő amerikainak mondott személylyel. A találkozóra az ... tárgyalótermében került sor, ahol ... I. rendű vádlott felkínálta a lehetséges vevőnek az egész ékszer-együttest kb. 80 millió forintért. A tolmács segítségével lebonyolított tárgyaláson a vevőjelölt hajlandónak mutatkozott a fenti összeg kifizetésére és megállapodtak abban, hogy rövidesen keresik egymást.

A találkozót követően ... I. rendű vádlott – ... II. rendű vádlott közreműködésével – bemutatta a kollekció néhány darabját a leendő vevőnek. ... III. rendű vádlott ... II. rendű vádlott felkérésére adta át a kollekció egyes darabjait – köztük a legértékesebb nyakpérecet – ... II. vádlottnak, aki ezt továbbította ... I. rendű vádlottnak, mivel ... I. rendű és ... III. rendű vádlottak nem ismerték egymást.

A leendő adás-vétel lebonyolítására 2008. június 18. napján került volna sor ... en a korábbi tárgyalások helyszínét biztosító ... ben. A találkozó reggelén ... III. rendű vádlott bankszámfjéből kivette a kollekció hiányzó részét, amelyet átadott ... en ... II. rendű vádlottnak, aki ezt az ... l melletti parkolóban adta át ... I. rendű vádlottnak. ... I. rendű vádlott ezt követően a szállodába ment a vevőkkel történő találkozás céljából. A leletegyüttes másik része ... nál volt, aki a megbeszélés szerint ... motoros futárnak adta át a maradék tárgyakat. A megbeszélte időpontban a vevővel történt találkozást követően

... I. rendű vádlott a szállodából kilépve ... futárnak átadta a nála lévő tárgyakat és ő is átvette a motoros által szállított 2 db borítékot, amelyből egyik az értékes nyakperecet tartalmazta.

Ezt követően a nyomozó hatóság megkísérelte elfogni ... I. rendű vádlottat, aki azonban elfutott és futás közben az egyik borítékot feltépve a benne lévő nyakpántot és a másik borítékot a ... irányába dobta, amelynek eredményeképpen a nyakpánt a ...ba esett. Rövid idő után a nyomozó hatóság ... I. rendű vádlottat elfogta, a búvárok a nyakperecet megtalálták és az lefoglalásra került, az ékszer-együttes többi részével együtt.

* * * * *

A megyei bíróság a tényállás személyi részét a vádlottak személyes előadása, a nyomozás során tett vallomásaik és a beszerzett erkölcsi bizonyítványok adatai alapján, a tényállás történeti részét a vádlottak nyomozás során tett vallomásaik, a tárgyalási szakban történt személyes előadásuk, valamint ... I. rendű és ... II. rendű vádlottak írásban benyújtott vallomása alapján, ..., ..., ..., ..., ..., ... , ... tanúk vallomásai, ..., ..., ..., ..., ..., ... szakértők szakvéleményei, TÜK számú hanganyagról szóló jelentés, a 2008. április 21. napján történt megfigyelésről szóló jelentés, a Tük. számú adathordozón szereplő hanganyag kivonata és a nyomozás egyéb iratai alapján, a felmerült bűnügyi költséget a költségjegyzék alapján állapította meg.

...I. rendű vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését, azzal kapcsolatban részletes érdemi védekezést terjesztett elő, amely az alábbiak szerint összegezhető:

Első gyanúsított kihallgatására 2008. június 18. napján került sor, amikor a gyanúsítás ellen panaszt nem tett, de közölte, hogy nem műszeres leletfelderítés során találta az ékszer-együttest. Vallomást nem tett, védőt kívánt meghatalmazni.

2008. június 25-én és 2008. július 7. napján történt folytatólagos kihallgatása során ugyancsak nem tett vallomást.

2008. szeptember 22-i kihallgatása során vallomást tett, előadta, hogy bűnösnek érzi magát ebben az egészben, de nem egészen úgy, ahogyan ezt állítják róla, ő ebben az ügyben közvetítő szerepet töltött be. Azért lett mindenkinek az mondva, hogy ő találta meg a leletet, mert így a lelet hitelességét nem kellett senki felé igazolni. Azt a személyt nem kívánta megjegyezni, akinek a megbízásából ő ezt el akarta adni, mert neki két gyereke van és tart tőle.

... I. rendű vádlott elmondta, hogy neki ebből a segítségnyújtásból anyagi haszna nem származott volna, hanem az volt a haszna, hogy megmutatják neki, hogy honnan kerültek elő ezek a leletek. Továbbá közölte, hogy a lelőhelyet, valamint azt a helyet,

ahonnan és ahová a ... irányába dobta a nyakperecet, hajlandó megmutatni. (nyomozati iratok VI. kötet 263-267. oldal)

... I. rendű vádlott következő gyanúsított kihallgatására 2008. október 9. napján került sor, ahol korábbi vallomásával ellentétben megjelölte, hogy ...től kapta azokat az ékszereket, amelyeket értékesíteni kívánt. ...t a ...ból ismerte, úgy 5-6 éve, és megkérte őt, hogy segítsen neki eladni ezt az ékszer-együttest, ezért cserébe megmutatja, ahonnan ez „jött”. Továbbá megállapodtak abban, hogy ...I. rendű vádlott próbál olyan gépet intézni, amellyel még lehet ott találni valamit. Részletesen elmesélte, hogy ... hogyan vitte el őt a lelőhelyre, ahonnan kiszedte az ékszereket. Ez a lelőhely a ... legutolsó hegyén van, a kocsni leparkolásától még kb. 1-2 km-t mentek gyalog. Véleménye szerint ... a leletekről lehet, hogy beszélt másoknak is, de amikor megmutatta neki, akkor csak neki beszélt róla. ... azt mondta neki, hogy 20-30 millió forint közötti összegért lehetne eladni az ékszer-együttest, amely ...től 2007. december elején került hozzá. Az értékesítés végett megkereste ... II. rendű vádlottat, az ékszerekről először fényképet mutatott neki.

A ... útján ... irányába történő értékesítést ... I. rendű vádlott nem tagadta, az ügylet lebonyolítását elismerte. ...nak azt mondta, hogy a ...ból származik a lelet-együttes.

Továbbá elmondta, hogy a ... által megmutatott lelőhelyet nem vizsgálta át fémkeresővel, de több alkalommal bejárta a környéket később, 2008. januárjában.

... I. rendű vádlott azt állította, hogy utoljára 2006. közepe-vége felé volt fémkereső készüléke, ezt követően csak olyan eset volt, hogy valaki megkérte arra, hogy hozzon neki egy készüléket és akkor kipróbálta, miután elhozta, és utána adta oda a megrendelőnek, ez 2007-2008. évben

2-3 alkalommal volt. (nyomozati iratok VI. kötet 269-287. oldal)

... I. rendű vádlott legutolsó gyanúsított kihallgatásán korábban tett vallomásait fenntartotta, továbbra is azt állította, hogy 2007. november végén, december elején járt a ... közelében lévő lelőhelyen egy alkalommal ...sel. A fenti területeken ezt követően - állítása szerint - horgászás céljából járt. Továbbá előadta, hogy az eladásból kapott pénzből részesedett. Mivel ... karácsonykor meghalt, így nem tudta neki kifizetni a 28 millió Ft-ot, annak nagy részét elköltötte a családjára és építkezésre, valamint tartozásokra. (nyomozati iratok VI. kötet 303-313. oldal)

... I. rendű vádlott a tárgyaláson nem tett vallomást, 2011. október 24. napján írásbeli vallomást nyújtott be a bíróságra, amelynek lényege a következő: eddigi vallomásait részben fenntartotta. Előadta, hogy a vádirat szerint azzal vádolják, hogy a 90-es évek elejétől folyamatosan végzett műszeres leletfelderítést és ezek értékesítéséből származó jövedelemből élt. Ezzel szemben előadta, hogy ő ezen időszak alatt

fegyveres biztonsági és fuvarozó cégeknél állt főállásban. Az elfogása előtti hónapokban a családi házat építette, amely minden idejét lefoglalta. Mellékállásként foglalkozott és a mai napig foglalkozik fémkereső gépek adás-vételével, továbbá régiségek, régi pénzek adás-vételével, gyűjtésével.

Néhai ...t legalább 15 éve ismeri, gyakran találkozott vele magyarországi és külföldi börzéken, árveréseken, sokat üzleteltek egymással. A szóbanforgó ékszerekről ... már korábban említést tett neki, de 2007. év második felében – valószínűleg betegsége miatt – sürgette, hogy nézze meg azokat. Az ékszereket meg is mutatta neki az éremklubban, ahol megbeszélték, hogy ... I. rendű vádlott cserébe két db ...t ad a gyűjteményéből. Előadta, hogy a tárgyak eredetiségéről 100% biztonságosan meggyőződni nem tudott, de 80 %-os biztonsággal arra jutott, hogy az ékszerek eredetiek lehetnek. A következő találkozásukkor már létrejött a csere, egyenlőre csak bizományban hagyták egymásnál a tárgyakat. Ekkor megkérdezte ...t, hogy nem mondaná-e meg, hogy hogyan jutott ezekhez az ékszerekhez, – holott ez nem szokásos kérdés a gyűjtők között – mert ezzel próbált további információhoz jutni, hogy megnyugtassa magát az eredetiségükkel kapcsolatban és mert az ékszerek közül több darab hiányzott, hiányzik a mai napig is. ... elmondta neki, hogy sok évvel, évtizeddel ezelőtt – pontos időt nem mondott – cserélte el egy gyűjtővel, amiért ő cserébe arany ékszereket, pénzeket adott, továbbá elmondta, hogy hosszú éveken keresztül egy rejtékhelyen tartotta eldugva, amelyet meg is fog neki mutatni, mert az évek alatt a kis ékszereket rejtő zsák már szétmállott és valószínűleg kieshetett belőle néhány darab. Azt is hozzátette, hogy természetesen ezek az övé, mert azok az ékszerekhez tartoznak. ... azt is elmondta neki, hogy ő nem akarta hazavinni ezeket a tárgyakat, azért rejtette el őket az úttól jól megközelíthető, illetéktelenek által nem látható, művelés alatt nem álló helyen, közel a faluhoz. ... I. rendű vádlott előadta továbbá, hogy megmutatta a hatóságoknak az ékszerek találási helyét, ahol további apró ékszert is megtaláltak, tehát ... igazat mondott. Továbbá hivatkozott a helyszínen készült videófelvételre: a találási helyen több világháborús repesz, repesztöredék került elő az elrejtési hely mélységéből – ezeket a fémkereső műszer jelezte – ez is csak azt bizonyítja, hogy az ékszer-együttes nem több évszázada kerülhetett itt elrejtésre.

Miután kiderült, hogy nem akarja félrevezetni a hatóságokat, és tényleg onnan kerültek elő az ékszerek, akkor a régész szakértő is módosította a szakvéleményét, hogy ez egy másodlagos régészeti lelőhely.

Vitatta továbbá az ékszer-együttes egységességét, amiatt, mivel a régész szakértő véleménye szerint is hiányoznak közülük minimum a fibulák, de ezt támasztja alá az is, hogy különböző megmunkálási technikákkal készült és ékszerész ismerősei szerint sem egységes a kollekció.

Kiemelte továbbá, hogy ma ...on legjobb tudomása szerint nincs olyan régész végzettségű személy, aki nem a magyar állam vagy valamelyik állami szervnél vagy

önkormányzatnál áll alkalmazásban, ezért a szakvélemény adására csak külföldi régész szakértő lenne alkalmas. Továbbá jelezte, hogy felkérték az egyik leghíresebb európai aukciós házat, hogy készítse el az értébecslést, amelyet a bíróság rendelkezésére bocsátott.

Továbbra is tagadta, hogy fémkeresőzött volna ebben az időben, csak gépeket adott, vett, szervizelt, beállított, valamint érméket, régiségeket adott, vett, cserélt. Hivatkozott még arra, hogy a vád szerint bejelentési kötelezettsége lett volna, azonban legjobb tudomása szerint ez egy magánszemély rejtekhelye volt, ahol az ékszereket ... rejtette el.

Előadta, hogy a 2008. júniusi adás-vétel során történő megbeszélés után azért szaladt el az ékszerekkel és dobta be a ...ba, mert hajléktalanok és csatorna munkások futottak felé és azt gondolta, hogy el akarják tőle venni a rendkívül értékes ékszereket. Nem igaz, hogy ő el akarta rejteni a hatóság elől a bizonyítékokat.

... II. rendű vádlott ugyancsak tagadta a bűncselekmény elkövetését, vallomásai az alábbiakban foglalhatók össze:

A 2008. június 18. napján történt első gyanúsított kihallgatásakor elmondta, hogy a terhére felhozott bűncselekménnyel kapcsolatban részletes vallomást kíván tenni. Elmondta, hogy arról fogalma sem volt, hogy ... mivel foglalkozik, sosem kérdezte tőle, de az évek folyamán kiderült számára, hogy foglalkozik fémkeresőzéssel. Részletesen feltárta az ékszerek értékesítésében betöltött szerepét, annak lebonyolítását. Az első gyors találkozásuk alkalmával szóba sem került, hogy az ékszerek honnan kerültek ... I. rendű vádlott birtokába és az sem, hogy részesül-e eladás esetén a kapott összegekből. Az ékszerek származását nem is kérdezte, nem érdekelte, mert foglalkozásánál fogva ez „tabu” téma, numizmatikai körökben illet nem szokás kérdezni.

Előadta, hogy ... III. rendű vádlott a kollekció megvásárlása után mondta neki, hogy szeretne ebből a kollekcióból egy kiállítást a későbbiekben létrehozni és ekkor felvetette azt, hogy legalizálni is kellene, mivel az eredete nem ismert. ... III. r. vádlott a részletekbe nem ment bele ezzel kapcsolatban, de azt említette, hogy egy közjegyzői okiratot kell készíttetnie. Erre azért van szükség, mert utánanézett a törvényekben, hogy amennyiben egy ilyen tárgy, kollekció van nála, akkor neki kell bizonyítania annak eredetét. Tudomása szerint ezt a közjegyzői okiratot végül nem készítette el ..., ez csak ötlet szintjén merült fel. Továbbá megjegyezte, hogy ... és ... között semmilyen okirat nem készült erről az üzletről, sosem találkoztak, és úgy gondolja, hogy ... szólt volna neki, ha megcsináltatja a közjegyzői okiratot.

Részletesen előadta a 2008. júniusi találkozót megelőző eseményeket, illetve az abban vállalt szerepét is.

Nyomozói kérdésre úgy nyilatkozott, hogy a kollekció eredetével kapcsolatban annyit

tud, azt feltételezi, hogy azt ... I. rendű vádlott találta. Úgy nyilatkozott, hogy ... I. rendű vádlott úgy mondta neki, hogy „előjött egy ilyen kollekció”. Nem igazán forszírozta, hogy ez mit jelent, de nyilvánvaló volt, hogy egy ilyen lelet földből származik, de azt, hogy ezt ő személyesen találta-e vagy valaki más, nem tudja biztosra. Majd pontosítva a vallomását, úgy nyilatkozott, hogy ... említette neki, hogy ezt a kollekciót találta. Azt is tudja, hogy ő nem mindig egyedül jár fémkeresőzni, de nem tudja, hogy ki ebben a partnere. Az ékszereket ...től északkeletre találta egy erdőben, de ennél konkrétabbat nem tudott. Tehát nyíltan, egyértelműen elmondta neki, hogy ezeket ő ásta ki, illetve a fémkeresővel kutatta fel. Továbbá elmondta, hogy ... neki nem tűnik amatőrnek a fémkeresőzésben.

... III. rendű vádlottnak azt említette a lelet eredetéről, hogy a „keresés” hozott egy ilyen kollekciót (nyomozati iratok V. kötet 165-183. oldal).

A következő két gyanúsított kihallgatása során (2008. június 19. és 2008. július 31.) vallomását fenntartotta, kiegészíteni egy másik alkalommal kívánta a védője jelenlétében.

A 2008. október 6. napján tartott folytatólagos gyanúsított kihallgatásán vallomását úgy kívánta kiegészíteni, hogy a kollekcióról neki több alkalommal említette ... , hogy kapta valakitől, illetve hogy valaki külföldről hozta. A korábbi vallomása közötti eltérést azzal indokolta, hogy nem találkozott azóta a nyomozókkal, eszébe jutott ez már korábban is, azt az ügyvédjével közölte, aki azt mondta, hogy majd legközelebb elmondja. A korábbi kihallgatásán tett vallomásából történt idézést követően nyomozói kérdésre azt válaszolta, hogy az is igaz, hogy ... említette, hogy ezt a kollekciót találta. Előadta, hogy a műkincs piacon úgy van, hogy nem mondjuk meg igazából, hogy mi honnan van. Neki ... mind a három verziót elmondta, tehát azt, hogy kapta valakitől, külföldről van vagy ő maga találta. ... II. rendű vádlottnak az, hogy találhatta vagy egy külföldi keresőtől kapta, ugyanúgy hihető volt.

Továbbá nyilatkozott arról, hogy ő úgy gondolja, hogy ... egyedül járt fémkeresőzni, alkalmyszerűen kettessel. Olyat nem mondott neki ...I. rendű vádlott, hogy a bevételen valakivel osztoznia kell és arról sem beszélt, hogy az értékesítésből befolyó összeggel mi a szándéka, de gondolta, hogy az építkezésre kellett neki. (nyomozati iratok V. kötet 199-225. oldal)

A 2009. április 22. napján tartott folytatólagos kihallgatása során, valamint az első 2010. október 26. napján tartott tárgyaláson sem tett vallomást.

... II. rendű vádlott a megyei bíróság 2011. november 9. napján tartott tárgyalására csatolta be írásbeli vallomását, amelyben előadta, hogy korábbi vallomásait nem tartja fenn, ő bűncselekményt nem követett el, és kéri, hogy a bíróság az ellene emelt vád alól mentse fel. Kifejtette, hogy a vádiratban foglaltakkal szemben az ékszerek

eredetéről nem volt tudomása, nem tudott arról, hogy azok milyen módon kerültek az I. rendű vádlotthoz, ő ezt nem kérdezte, és ő sem mondott semmit ezzel kapcsolatban. Ő ezt elmondta a Nemzeti Nyomozó Irodában az első kihallgatása során 2008. június 18-án is, azonban a kihallgatását végző őrnagy viselkedéséből és a közben megjelent osztályvezető megjegyzéséből az vált számára egyértelművé, hogy amennyiben nem ismeri el a gyanúsításban foglaltakat, akkor őrizetbe vételére és letartóztatására is sor kerülhet. Ezekből a súlyos körülményektől félve tette meg azt a nyilatkozatot, hogy I. rendű vádlott közölte vele az ékszerek eredetét, illetve azt, hogy azokat ásatás során találta. A 2008. október 6-i kihallgatása pedig oly módon zajlott, hogy a kirendelt védője csak kb. 40 perc késéssel érkezett meg a kihallgatása közben, a kihallgatás megkezdését követően nem kérdezték meg tőle, hogy kíván-e védője távollétében vallomást tenni, ő pedig lelkiállapota miatt tette meg azt a vallomást, amely az ékszerek eredetére vonatkozik. Ez a vallomása ugyancsak nem felel meg a valóságnak.

... III. rendű vádlott ugyancsak tagadta a bűncselekmény elkövetését, érdemi védekezése az alábbiakban foglalható össze:

Az első – 2008. június 18. napján – tett gyanúsítotti kihallgatása során részletesen kifejtette az ékszer-együttes adás-vételének menetét, majd az azt követő újabb értékesítés lehetőségét. Előadta, hogy „egyébként a származásáról nem beszélt ... és én sem kérdeztem”. Nyomozói kérdésre azt nyilatkozta, hogy a vételről semmilyen nemű okirat nem keletkezett, és más a kollekcióhoz kapcsolódó irattal sem rendelkezik. Továbbá még megjegyezte, hogy ő a ...tól való vásárlás során jóhiszeműen vette meg ezeket az ékszereket, ő ...tól mint kereskedőtől vette, nem volt arról tudomása, hogy ezek bűncselekményből származó dolgok. Úgy gondolja, hogy az orgazdaság, mivel forgalomképes árurol van szó és az eredetét nem ismerte, nem áll fenn. (nyomozati iratok V. kötet 291-305. oldal).

A második, 2008. július 30-i folytatólagos gyanúsítotti kihallgatása során ... III. rendű vádlott továbbra is fenntartotta, hogy neki ... nem mondta és nem utalt rá sohasem, hogy honnan szerezte be az ékszer-együttest, illetve azt sem, hogy milyen módon került ez piacra, illetve hogy ezt fémkeresőzés útján találták.

Később beszélt arról ...val, hogy jó lenne egy adás-vételi szerződést kötni, hogy tudja igazolni, hogy mikor, hol vette, de végül ebből nem lett semmi, mert akkor már azzal jött, hogy lenne rá egy vevője és ő ezt továbbadja másnak. Ezért nem került sor az adás-vételi szerződés megkötésére. A lelet együttesével a hosszabb távú terve az volt, hogy egy magánmúzeumot csinál és kiállítja. A vásárlás pillanatában - a ...val való korábbi üzleti és baráti kapcsolatára tekintettel - nem volt még halványabb gyanúja sem arról, hogy ezek a leletek illegális leletfelderítés útján kerültek beszerzésre. ... annyit említett neki egyszer, hogy „jó” vagy „megbízható” forrásból van, ezt neki gyakran hangoztatta, szerinte ez alatt azt értette, hogy nem lopott, illetve, hogy

eredeti. (nyomozati iratok V. kötet 307-315. oldal)

... III. rendű vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, a felolvasott vallomásaihoz két kiegészítést kívánt fűzni: az egyik az, hogy amikor ő ezt a leletegyüttest megvásárolta, akkor ő ezt kiállítási célra vásárolta, amely kiállításra európai uniós pályázat útján azóta pénzt is nyert, a lelet együttes egy magánmúzeum üzemeltetése keretében lett volna kiállítva; a másik az, hogy amit az ügyészség legalizálásnak gondol, az ebben az ügyben kizárólag az adás-vétel tényének az írásba foglalását jelentette volna.

A megyei bíróság a vádlottak védekezését mérlegeléssel elvetette az alábbi indokok alapján:

Az I. rendű vádlott azon védekezésével kapcsolatosan, hogy az ékszereket ...től kapta, és nem ő találta; az alábbi bizonyítékokat vette számba:

A megyei bíróság a tárgyalás anyagává tette a 2008. június 9-én az ... tárgyalótermében készült beszélgetésről készült ...TÜK számú hanganyagról szóló jelentést.

A hanganyagon ... többek között a következőket mondta el: „Ebben vannak olyan nagyon picikék, azok a kis háromszög vagy rombusz alakúak. Ezeket annyira nem jelezték a gépek, hogy így szemre szedegettük őket ... valószínű, hogy 10-20.... nem tudjuk, mennyi van még. A nagyok azok biztos, hogy megvannak .. A nagyon picikből valószínű, hogy amióta nem voltunk, azóta sem ... nem mentünk vissza a helyre. A picikből biztos, hogy van még.” A vevő – tolmács segítségével – azon kérdésére, hogy ...honnan tudja ezeket, tehát ő találta-e, a következő választ adta: „Igen, azért mondom, hogy a.... Én, én, én szedtem ki, és ugye a nagyokat szedtük ki első nap és utána visszamentünk egy másfajta géppel kiszedtük a gyöngyöket és minden mást....és a piciket épphogy észrevettük, s a gépek nem jelezték s ahogy húztuk a földet, úgy szedegettük szemre...azért valószínű, hogy abból még lesz...Igen, mélykeresővel, ezek ilyen majdnem mint az asztal ... ilyen mélyre volt ez az egész elásva”. (nyomozati iratok I. kötet 165. oldal) Majd később előadta: „Hát mi többször visszamentünk, csak ugye a mélykeresők azok nagyobbba fognak, piciket nem és nem találtuk a piciket, mert azokat a komoly gépek ugye nem érzik. Vittünk más fajta gépeket, de ezek annyira pici és tiszta aranyból vannak, hogy szinte egyik gép sem ... Pedig aranykereső, olyan típusú géppel mentünk, ami erre való”. „A kicsiket igen, véletlenül kiszedtük, úgy szedegettük össze őket”. (nyomozati iratok I. kötet 167. oldal) Továbbá elmondta: „Ez a hegy a ... ben van...elmondom, nem is ezt kerestük, keltákat kerestünk és erre véletlenül mentünk rá.” (nyomozati iratok I. kötet 169. oldal).

Továbbá a tárgyalás anyagává tette a megyei bíróság a ...nak jelentését a 2008. április 21. napján történt megfigyelésről. A jelentés szerint ...n a ... étteremben 2 fő a nyomozóhatóságtól belső megfigyelést alkalmazva bementek az étterembe, ahol a célszemély ...melletti asztalnál foglaltak helyet és az alábbiakat jelentették: „A ...tal történt kötetlen beszélgetés során, párbeszédi formában: ... elújságolta, hogy nemrég adott túl egy ... lelet-együttesen, amelyért nagyon sok, több millió forintot kapott, de nem volt hajlandó elárulni a konkrét összeget. Elhangzott még, hogy mind ... , mint ... a környéken is szoktak keresőzni, mivel nagyon gazdag ilyen leletekben a környék. A harmadik személy, ... nem kapcsolódott be a beszélgetésbe.” (nyomozati iratok I. kötet 129. oldal)

A védői érveléssel kapcsolatban a megyei bíróság kiemeli, hogy valamennyi - eljárás során felhasznált - jelentés, hanganyag bizonyítékként történő felhasználásának engedélyezésére sor került: a ... Tük számon iktatott feljelentés, a ... Tük számon iktatott megfigyelési jelentés minősítésének törlését, és az eljárásban történő felhasználását az ORFK főkapitány-helyettese engedélyezte (nyomozati iratok I. kötet 121. oldal), a 4 ... Tük. számú hanganyagon szereplő kivonat bizonyítékként történő felhasználásához hozzájárult az ORFK főkapitány-helyettese (nyomozati iratok I. kötet 133-135. oldal); a Budakörnyéki Bíróság ... szám alatti, 2008. június 18. napján kelt végzésével a Tük. számú hanganyag kivonatának, valamint a ... Tük számú adathordozón található hanganyag kivonatának bizonyítékként történő felhasználást engedélyezte (nyomozati iratok I. kötet 137-141. oldal)

A nyomozás során néhai ...sel kapcsolatban – a hozzátartozói körében – történt adatgyűjtés során ... , néhai ... első házasságából született lánya elmondta, hogy édesapja viszonylag szerény anyagi körülmények között élt, de olyan, hogy egyáltalán nem volt pénze, nem volt, a maga által megszabott életszínvonalat tudta tartani és ugyanez az anyagi helyzet jellemezte édesapját a halála előtti hónapokban is. Elmondta továbbá, hogy édesapja nagydarab, lusta ember volt, gyalogosan sehová nem járt. Autója nem volt, nem vezetett, jelentős súlyfeleslege volt, kb. 130 kg volt. Kirándulni nem járt, légzési nehézségei voltak”. ... élettársa, ... a ... által elmondottakat erősítette meg. (nyomozati iratok III. kötet 29-31. oldal).

..., néhai ... második felesége is elmondta, hogy volt férje nem élt jó anyagi körülmények között, egy „lusta típusú” ember volt, ha nem volt muszáj, akkor meg sem mozdult. A volt feleség szerint a férjét ismerve az erdőbe járás, valamint a „hegymászás” és a keresgélés részéről elég komikusnak tűnik. (nyomozati iratok III. kötet 31-33. oldal).

Mind a nyomozás során, mind a tárgyalás során kihallgatásra került ... , néhai ... fia, aki elmondta, hogy édesapjának az éremgyűjtés volt a hobbija, ez volt az egyetlen dolog, amiért hajlandó volt megmozdulni. „Édesapám 2008. január 1-

én halt meg, előtte úgy 1-2 hónappal kezdett kevesebbet eljárógatni. Apu elég túlsúlyos volt, nehezen mozgott. Úgy emlékszem, hogy kb. 120 kg volt, bár 180 cm volt, eléggé nehezen mozgott. Ez alatt azt értem, hogy többször is volt olyan, hogy nehezebben kapta a levegőt, hamar elfáradt. 2007. év végén legfeljebb már arra szánta el magát, hogy vonattal ...re jöjjön és az éremgyűjtő klubba benézzen.” (nyomozati iratok III. kötet 41. oldal).

A tanú továbbá úgy nyilatkozott, hogy tudomása szerint édesapja kizárólag pénzürméssel foglalkozott, nem tudott arról, hogy mást is gyűjtött volna, ő ezt hobbiként csinálta, ebből minimális jövedelme származott. Továbbá kérdésre elmondta, hogy édesapjára nem volt jellemző, hogy kirándulni menne valahová, hogy elmenjen barangolni a természetbe, egyszerűen elképzelhetetlen számára, hogy búzaföldeken mászkál és keresgél, inkább az érmékben és a könyvek bújásában élte ki magát. A tanú elmondta azt is, hogy édesapjának nagy kaliberű üzleti dolgai nem nagyon voltak. (nyomozati iratok III. kötet 43. oldal)

A tanú nem tudott olyanról, hogy édesapja keresőzött volna valaha, biztosan nem keresőzött, hiszen akkor ő erről legalább utalás szintjén hallott volna, illetve úgy gondolja, hogy ezt elmondta volna neki. Az édesapja házában sem látott soha semmilyen műszert, illetve ezzel kapcsolatos katalógusokat sem. 2007. ősze – tele táján az édesapja viselkedésében nem látott semmi rendkívülit, minden ugyanolyan volt, mint korábban, kivéve azt, hogy fizikailag lelassult, legyengült, alkalmanként panaszkodott arra, hogy nem kap levegőt.

Az ... ról készült fénykép bemutatását követően ... tanú úgy nyilatkozott, hogy abszolút nem ismerős neki a férfi, a nevét szerinte már hallotta, de úgy gondolja, hogy nem lehetett az édesapjához nagyon közel álló személy, az édesapja temetésén sem vett részt. (nyomozati iratok III. kötet 45. oldal)

A tárgyaláson a tanú korábbi vallomását fenntartotta, előadta, hogy édesapja ugyan gyűjtött sok mindent, de a gyűjteményét nem találták meg, az a hagyatékba sem került bele, erről a család nem tud semmit. A halála után pénzt nem találtak, egy bankszámlája volt, de azon nagyon minimális összeg volt csak. A tanú ... I. rendű vádlottra nem emlékezett. ... I. rendű vádlott nyomozás során tett vallomását követő felolvasás után a tanú úgy nyilatkozott, hogy „elég érdekesnek tartom. Ha jól emlékszem, akkor az édesapám 2007. novemberétől, vagy decemberétől már eléggé küszködött a fizikai állapota miatt azzal, hogy ...re feljuthasson a klubba.

Szerintem nem lett volna rá képes, nehezen tudom elképzelni, hogy ő fémkeresőzött volna bármikor is. Ez nagyon megerőltető lett volna számára. Édesapám ezekről az ügyben szereplő leletekről soha nem beszélt, ha lett volna ilyen lelet, akkor úgy gondolom, hogy beszélt volna róla, véleményem szerint ezzel inspirált volna, hogy ezzel sok pénzt lehet ebből szerezni. Édesapám a természetbe nem nagyon járt.” (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 20-22. oldal)

... tanú a nyomozás során a régi pénzek és tárgyak gyűjtésével kapcsolatban elmondta, hogy az egész „olyan, mint a maffia, mindenki takargatja, amije van. Itt mindenki fél a másiktól”. Arról nem tudott nyilatkozni, hogy ... fémkeresésben mit ért el, nem tudta, hogy van-e műszere, „vagyis már tudom, de hogy mennyire volt az övé, vagy nem az övé, meg kivel járt, nem tudom, mert egymás elől titkolja mindenki”. Továbbá nyomozói kérdésre azt nyilatkozta, hogy nyilván volt ...nak fémkereső készüléke, de nem tudja, mert begyűjtötték tőle, de hogy milyen típusú, milyen fajtájú, azt nem tudja. Továbbá előadta, hogy ... felesége felhívta az események után, hogyha tud, akkor segítsen nekik az aranylelet felértékelésére egy szakértőt keresni. Azt mondta neki, hogy jó lenne egy olyan szakértő, aki azt mondja, hogy 50 millió forint alatt van, mert akkor kevesebbet kap. Továbbá kérdezte, hogy tud-e a férjének valamilyen jó ügyvédet. (nyomozati iratok III. kötet 157-171. oldal).

A tanú a tárgyaláson megerősítette azt, hogy ...élettársa megkereste őt az ügyben, hogy szakértőt keressen, ezt nem találta furcsának, természetesnek vette, hogy utánanézzon a világpiacon. Továbbá elmondta, hogy ... anyagi körülményei a rejtély kategóriájába tartoznak, állítólag volt valamilyen gyűjteménye, de látni soha nem látta. Azt nem tudja, hogy ...nek bármiféle kereső gépe lett volna.

A tanú azt is elmondta, I. rendű vádlott meghatalmazott védőjének kérdésére, hogy a leletről annyit hallott ...tól, hogy van egy nagy lelet, aranylelet, de ő ezt nem látta, csak hallotta. A ... erről nem szólt neki külön, csak úgy szóba került közöttük, és azt is kérdezte, hogy nem tud-e valakit, aki esetleg megvenné. Abban nem volt biztos a tanú, hogy ezekről az eljárás tárgyát képező ékszerekről volt szó, de nagyon valószínűsíthető, hogy ezek lehettek. Az ékszer-együttest ő nem látta, de a ... mondta, hogy ilyesmik vannak benne, mint ezek az ékszerek itt.

A tanú sem tudott nyilatkozni arról, hogy mi lett a ... féle gyűjtemény sorsa, pedig állítólag volt gyűjteménye.(19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 11-17. oldal)

A megyei bíróság által megkeresett ... Kft tájékoztatása szerint néhai ...nek voltak ugyan pénzmozgásai (2005-ben és 2007-ben), azonban arra utaló adat nem merült fel, hogy ezek jelen üggyel összefüggésbe hozhatóak-e.

..., ...I. rendű vádlott élettársának vallomását a bíróság nem vehette figyelembe, hiszen később a nyomozás során és a tárgyaláson is úgy nyilatkozott, hogy él mentességi jogával, azonban a közvetettségre figyelemmel az, amit Fekete András tanú mondott el azzal kapcsolatban, hogy ... felkereste őt, figyelembe vehető.

... tanú a nyomozás során úgy nyilatkozott, hogy az ...val történt beszélgetéseik során kiderült számára, hogy ... rendelkezik egy fémkereső készülékkel, amellyel rendszeresen folytatott felderítést. Azt nem tudta megmondani, hogy a talált tárgyakkal mit csinált, de úgy gondolja, hogy értékesítette azokat. Továbbá előadta,

hogy 2008. tavaszán találkozott ...fel és ...tal ...n a ... étteremben, ahol a beszélgetésük során ... említette, hogy „fémkeresőzés közben egy komoly értékű, sárga színű leletet talált, de azt nem mondta, hogy mi volt az és hol találta. A sárga színből következik, hogy arany tárgyakat talált, és azt is elmondta, hogy több milliós értéket képvisel”. A tanú soha nem látta ... készülékét, de az I. rendű vádlott említette neki, hogy neki is van egy ..., de hogy azon belül melyik típus, azt nem tudta megmondani. (nyomozati iratok III. kötet 203-207. oldal)

A tárgyaláson ... tanúvallomását fenntartotta, azonban annyiban módosította, hogy ...olyat neki konkrétan nem mondott el, hogy talált értékes tárgyakat. Az, hogy több milliós értéket talált az ..., azt a rendőrség mondta neki. ... egyértelműen nem mondta azt sem, hogy ennek az értéke többmilliós lenne és azt sem, hogy ő fémkeresőzés közben talált volna sárga színű leletet. Említést tett róla, de nem úgy, hogy ő találta. A tanú azt már pontosan nem tudta megmondani, hogy ... I. rendű vádlott milyen formában említette neki ezt. Abban biztos volt, hogy ő olyat nem mondott jegyzőkönyvbe, hogy milliós értéket talált az ..., azt a rendőrök diktálták neki. Azt pedig, hogy honnan tudta, hogy ...nek fémkeresője volt, ő azt válaszolta, hogy ő mondta neki, hogy neki van és erre azt válaszolta ő, hogy neki is van. (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 27-29. oldal)

A megyei bíróság a fenti bizonyítékokat összevetette az I. rendű vádlott vallomásaival, és az I. rendű vádlott védekezését elvetve állapította meg az I. rendű vádlott vonatkozásában a vádbeli cselekmény elkövetését.

A megyei bíróság álláspontja szerint nem tekinthető elfogadható védekezésnek az, hogy ... I. rendű vádlott ...tól kapta az ékszereket, és ő mutatta meg neki a lelőhelyet, ugyanis több tanúvallomás is alátámasztja azt, hogy ... nehezen mozgott, nem járt gyalog, nem fémkeresőzött; továbbá ... szakértő a tárgyaláson elmondta, hogy az a lelőhely, amit ... megmutatott, a parkolótól 5-700 méter távolságra van, annál közelebb nem lehet menni, onnan be kell menni gyalog. (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 31-32. oldal) ... I. rendű vádlott az első gyanúsított kihallgatása során nem kívánta megjelölni azt a személyt, akitől az ékszereket kapta, mert félt tőle, és a későbbiek során arra ésszerű magyarázatot nem tudott adni, hogy miért nem nevezte meg ezt a személyt, holott

... az akkori kihallgatását megelőzően kb. fél évvel, 2008. januárjában meghalt, tehát ... I. rendű vádlottnak már akkor sem lett volna félnivalója.

... tanú ugyan a tárgyaláson tagadta azt, hogy ... azt mondta neki, hogy ő találta az ékszereket, azonban a tanú szavahihetőségével szemben áll a ...i ... étteremben készült beszélgetésről szóló jelentés, amely a tanú által korábban - nyomozás során - elmondottakat erősíti meg. Továbbá a megyei bíróság megítélése szerint, ha ... I. rendű vádlott szoros, bizalmi viszonyban lett volna ...sel, akkor a temetésén nagy

valószínűséggel részt vett volna.

Az pedig, hogy az ékszer nagy értéket képvisel, és „nem tiszta”, tehát fémkeresőzés útján jutott az I. r. vádlott tulajdonába, megerősíti az is, hogy

... I. rendű vádlott nem egyedül vitte magával a 2008. június 18.-i találkozóra, hanem kettős segítséget vett igénybe, egyrészt ...t (akit a nyomozás során gyanúsítottként hallgattak ki) kérte fel az ékszer egy részének szállítására, továbbá az ő közreműködésével további külső segítséget, ...t vette igénybe.

Emellett a fentieket alátámasztja az is, hogy ... I. rendű vádlott a rendőrök elől elmenekült, ahelyett, hogy megpróbálta volna az ékszerek eredetét tisztázni a nyomozóhatósággal.

A megyei bíróság nem fogadta el az I. rendű vádlott azon védekezését sem, hogy nem tudott arról, hogy rendőri intézkedés folyik vele szemben, és azért menekült el, mert azt hitte hajléktalanok üldözik őt. A megyei bíróság megítélése szerint tudnia kellett arról, hogy rendőri intézkedést folytatnak vele szemben, ezt 3 tanú - , ... és ... - egybehangzó vallomása is alátámasztja:

... tanú, ... I. rendű vádlott elfogása során intézkedő egyik rendőr a nyomozás során elmondta, hogy az elfogását megelőzően már a hotelnél is, majd azt követően folyamatosan, többször felszólították őt, hogy „Rendőrség! Álljon meg!” ... I. rendű vádlott erre egyáltalán nem reagált semmit, csak a menekülésre koncentrált. (nyomozati iratok III. kötet 9. oldal) A tárgyaláson ugyanezt a vallomását megerősítette, továbbá elmondta, hogy rajtuk fedőruházat volt ugyan, de a rendőri megkülönböztetésre alkalmas sárga „police” felirat több helyen el volt helyezve a ruházatukon. (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 4-6. oldal)

Az elfogásban részt vevő másik rendőr, ... tanú is elmondta, hogy ...I. rendű vádlottat a „Rendőrség, állj!” felszólítással próbálta megállítani, ő azonban futott tovább. (nyomozati iratok III. kötet 15. oldal) A tárgyaláson vallomását fenntartva, még egyszer megerősítette azt, hogy egyértelmű volt a „Rendőrség, állj!” hangos felszólítás. A célszeméllyel egymás mellett mentek el, utána ő visszaszaladt, szólt utána, hogy „Álljon meg, rendőrség!”. Neki ezt hallania kellett, az ő kollégái is hallották, végig megvolt a rendőrségi jelleg. (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal).

A fentieket támasztotta alá ... tanú vallomása is, aki a nyomozás során előadta, hogy amikor ...től elindult a szálloda elől, két autó bevágott elé, rögtön arra gondolt, hogy valami behúzás lehetett, tudta, hogy rendőrök. Annyit látott még, hogy szaladgálások vannak, és mintha ...elrohant volna és mintha kiabáltak volna utána. (nyomozati iratok

III. kötet 329. oldal) A tárgyaláson lényegében ugyanezt megerősítette, hallotta, hogy kiabálások voltak, szaladgáltak, egyből lehetett tudni, hogy itt rendőri intézkedésről van szó. (19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal)

Ami a bűncselekmény elkövetésének előzményei illeti, ... I. r. vádlott az eljárás során mindvégig tagadta, hogy valaha fémkeresőzött volna, azonban a fenti tanúk vallomása és egyéb bizonyítékok is ennek az ellenkezőjét támasztják alá:

... I. rendű vádlottnál tartott házkutatás során a nyomozó hatóság egyéb leleteket talált, továbbá térképeket bejelölésekkel, amelyek ugyancsak a fémkeresőzést támasztják alá, valamint a megyei bíróság által tárgyalás anyagává tett ... Tük számú adathordozón szereplő hanganyag kivonata is, ahol ...I. rendű vádlott korábbi fémkeresőzésének eredményéről is beszélgetett telefonon ... II. rendű vádlottal. (nyomozati iratok I. kötet 143-145. oldal)

A tárgyalásokon ... tanú szabályszerű, többszöri idézés ellenére nem jelent meg, távolmaradását azonban mindig előzetesen kimentette, és figyelemmel arra, hogy az ügy érdemében a nyomozás során sem tudott nyilatkozni, nem tudott arról, hogy ... fémkeresőzött-e vagy sem, továbbá a védelem és az ügyész sem indítványozta a tanú kihallgatását, ezért a tanú tárgyaláson történő kihallgatásától eltekintett.

... tanú többszöri idézés ellenére nem jelent meg, így a tárgyaláson történő kihallgatása nem volt lehetséges.

A fentiek alapján a megyei bíróság kétséget kizáróan megállapította, hogy ... I. rendű vádlott – az eljárás során ismeretlenül maradt társával – a vád tárgyát képező tárgyakat jogtalanul eltulajdonította és értékesítette.

Magának az ékszerek értékesítésének és a tovább értékesítés lehetőségének a tényét sem ... I. rendű, sem ... II. rendű és ... III. rendű vádlottak sem vitatták, azonban mind a II., mind a III. rendű vádlott végig azzal védekezett, hogy nem tudtak arról, hogy a leletek honnan származnak.

A megyei bíróság ... II. rendű vádlott és ... III. rendű vádlott védekezését az alábbi bizonyítékok alapján vetette el:

A megyei bíróság a tárgyalás anyagává tette az ... és ... közötti telefonbeszélgetésről készült ... Tük. számú adathordozón szereplő hanganyag kivonatát, ahol a beszélgetésből egyértelműen kiderül a leletekről, hogy „a nagy tételről van szó”, továbbá ... II. rendű vádlott elmondta, „hogya neki papír is kell, akkor az is megvan, mondjuk az is pénzbe került, nem kicsi pénzbe, mert közjegyzővel kell ilyen okiratot csinálni, de már az is megvan, tehát most már legális a cucc”. „Most már olyan,

mintha már régóta meglenne”. (nyomozati iratok I. kötet 147. oldal)

A II. rendű vádlott ugyan korábban tett vallomását - amelyben arról nyilatkozott, hogy ...I. rendű vádlott elmondta neki, hogy az ékszereket ő találta - visszavonta, de ésszerű magyarázatot nem tudott mondani arra vonatkozóan, hogy ezt miért nem mondta el korábban a nyomozóhatóságnak. A megyei bíróság megítélése szerint ennek közlése végett akár önként is jelentkezhetett volna a nyomozóhatóságnál, a védője távollétében történt gyanúsított kihallgatása során pedig jelezhetette volna, hogy nem tesz vallomást. A megyei bíróság álláspontja szerint ... II. rendű vádlott tisztában volt azzal, hogy a lelet honnan származik, tehát, hogy ahhoz I. rendű vádlott bűncselekmény elkövetése útján jutott hozzá.

... III. rendű vádlott az eljárás során végig azt állította, hogy nem tudott arról, hogy az ékszerek honnan származnak, ennek ellenére mégis folyamatosan legalizálni akarta. A nyomozás során többször előadta gyanúsított vallomásában, hogy semmilyen okirattal nem rendelkezik az ékszerekről, nem tudta semmivel igazolni a leletegyüttes eredetét: „ Nem, semmilyen nemű okirat nem született a vételről, és más, a kollekcióhoz kapcsolódó irattal sem rendelkezem.” (nyomozati iratok V. kötet 301. oldal), „A származásáról nem beszélt ... , és én sem kérdeztem (nyomozati iratok 299. oldal), „Igazolni nem tudtam volna, mert nem volt adás-vételi. Én később beszéltem ...val, hogy azért csak jó lenne erről valami adás-vételit kötni, hogy tudjam igazolni, hogy mikor, hol vettem.” (nyomozati iratok V. kötet 309. oldal). A megyei bíróság megítélése szerint ... III. r vádlottnak - aki a numizmatika területén jártas személynek mondható - tudnia kellett arról, hogy az ékszerek nem”tisztá” ügyletből származnak, hiszen akkor nem akart volna folyamatosan róla valamilyen okiratot „készíteni”.

A nyomozati eljárás során (nyomozati iratok V. kötet 165-183. oldal)

... II. rendű vádlott is említette ...nak, hogy a keresés hozott egy ilyen kollekciót.

Ami az ékszerek megtalálásának helyét illeti, maga ... I. r. vádlott sem vitatta, önként megmutatta a helyet, amelyet alátámaszt több nyomozati irat, így különösen az elkövetés valószínű helyének megtekintéséről szóló jelentés (nyomozati iratok I.kötet 195-197. oldal), régész szakértői jelentés a

...-hegyen végzett leletmentésről (nyomozati iratok I. kötet

305. oldal), régész szakértői vélemény a helyszíni szemléről (nyomozati iratok

I. kötet 307-309. oldal, a helyszíni szemléről készült videófelvétel (Bj.28/2011.)

helyszíni szemle az elkövetés helyének ismételt megkutatásáról (nyomozati iratok II. kötet 89-95. oldal). Az, hogy a lefoglalt ékszerek az ...

I. rendű vádlott által megmutatott helyről származnak, ... geológus szakértői is alátámasztotta szakvéleményeiben (nyomozati iratok I. kötet 231-233., 249-255. oldal, 265-272. oldal), továbbá ... nyomszakértő véleménye (nyomozati iratok II. kötet 75-79. oldal, 85-87. oldal) és tárgyaláson tett nyilatkozata is (19. számú tárgyalási

jegyzőkönyv 24-25. oldal), valamint a lelőhelyre vonatkozóan lefoglalásra került ... I. rendű vádlott személygépkocsijában egy ...t ábrázoló térképdarab (nyomozati iratok VI. kötet 141-149. oldal).

Az I. rendű vádlott a tárgyaláson hivatkozott arra, hogy a helyszíni szemléről készült videófelvétel egy manipulált, összevágott felvétel, ezzel kapcsolatban a megyei bíróság kiemeli, hogy kizárólag a tárgyaláson lejátszott formában állt rendelkezésre a felvétel.

Ami a lefoglalt tárgyak eredetiségét és értékét illeti, a megyei bíróság a következő bizonyítékokat mérlegelte:

A nyomozás során elsőként ... eseti régész szakértő kirendelésére került sor, aki szakvéleményében leírta: a tárgyak valódiak, régészeti leletek, ezáltal kulturális javak körébe tartoznak, eredetét tekintve az arany tárgyak az V. század középső harmadára keltezhető, kiemelkedő gazdagságú női (esetleg egy női, egy férfi) sír bolygatásából származnak, melyet az ... népcsoporthoz lehet kötni. Arra, hogy a földből kerültek elő - a tisztítás ellenére is megfigyelhető - földmaradványok utalnak, továbbá a sírból való származásukra utal a karperecek, lemezes csüngők deformálása is. A tárgyak aranyból készültek. Pontosan nem határozható meg a leletek előkerülési helye, valószínűleg nem egy, már ismert ...i lelőhely további kutatásból, hanem új lelőhelyről származnak. Szakvéleményében leírta, hogy a régészeti leletnek minősülő tárgyak az állam tulajdonát képezik és a bejelentési kötelezettség elmulasztása és a tárgyak be nem szolgáltatása büntetendő. Előadta, hogy a tárgyak egy lelet-egységet alkotnak. A lefoglalt ékszer-együttes értékét a szakértő 30.950.000.- Ft-ra becsülte, de ekkor még nem állt rendelkezésre az utóbb megtalált arany nyakpereg. A szakértő asszony kiemelte, hogy a régészeti tárgyaknak, mivel kereskedelmi forgalomba elvileg nem kerülhetnének, legálisan nem lehet forgalmi értéke sem. A tárgyak értékének becsléséhez a külföldi tárgyi árveréseken felbukkanó népvándorláskori tárgyak kikiáltási és megvételi árát, valamint részben ezeken alapuló műtárgy kölcsönzéseknél általános tárgyak biztosítási értékét használta fel. (nyomozati iratok I. kötet 287-299. oldal).

A 2008. október 15-17-18. készült helyszíni szemléről írt szakértői véleményében kimondta, hogy kizárható az, hogy ... ügyében lefoglalt népvándorláskori aranytárgyak elsődleges lelőhelye az ... által október 15-én megmutatott hely lett volna. (nyomozati iratok I. kötet 307-309. oldal)

A lelőhelyen végzett ásatások során előkerült két arany tárgyról készült 2009. május 26. napján kelt szakvéleményében leírta, hogy az aranytárgyak sírból kerülhettek elő, a legvalószínűbb az, hogy egy kifosztott V. századi előkelő sírból származnak és a sírrabló elásta a saját részét a zsákmányból, mint a tépei avarkori

leletnél is történt (nyomozati iratok II. kötet 125-127. oldal)

... szakértőt több tárgyalásra megidézte a bíróság, ahol szakvéleményét fenntartotta, azzal megegyezően előadta, hogy az ékszerek lelőhelyét tekintve másodlagos lelőhely volt, továbbá, hogy nagyon ritka, egyedülálló leletről van szó, amely nem kincslelet, mert hiányzik belőle az arany repesz. Megerősítette, hogy az ékszerek 100%, hogy valódiak, az értékmeghatározás körében párhuzamot lehet vonni a ...i és a ...i kincssel, hiszen azokból is csak egy van. Korábbi szakvéleményét megerősítve előadta, hogy árverési katalógusok és biztosítási érték alapján határozta meg a tárgyak értékét. Továbbá nyilatkozott arra vonatkozóan is, hogy a terület átkutatására nagyon nehéz volt egy megfelelő típusú fémdetektort külföldről behozni, mert ez volt a második vagy a harmadik az országban, az ... úr nagyon jól ismerte ezt a típust, hogy ez lesz az egyetlen, amivel meg lehet találni.

A védelem indítványozta ... szakértő kizárását az eljárásból, azonban erre a megyei bíróság nem látott okot.

A nyomozás során a nyomozó hatóság kirendelte ... igazságügyi ékszer - és drágakő szakértőt, aki a megtalált ékszerekről szakvéleményében leírta, hogy a tárgyak ötvösszakmai szempontból összetartozó leletet alkotnak, készítésük módja igen fejlett technikai ismereteket feltételez, de a leletek pontos meghatározásához régészeti szakértő szükséges. Az ékszereken található földmaradványok arra utalnak, hogy a földből kerültek elő. Valamennyi lefoglalt ékszer összetételét megvizsgálta, amelyeket szakvéleményében külön részletezett. A lefoglalt ékszer együttes értékét 51.150.000.-Ft-ban állapította meg. (nyomozati iratok II. kötet 7-39. oldal, 45-53. oldal)

A tárgyaláson az ékszerek összetételét illetően elmondta, hogy bevitte anyagvizsgálatra, az értékmegállapítást pedig szakértői becsléssel végezte el, egy angol aukciós ház oldalán talált értéktárgyakat vett összehasonlítási alapul. A tárgyaláson kijelentette, hogy az általa megállapított összeg egy középérték, az ékszerek tényleges értékét egy 40-60 millió forint közötti értékben lehet megállapítani.

A 2010. november 25-ei tárgyaláson - ahol ... és ... szakértők első meghallgatására is sor került - a védelem becsatolta ... igazságügyi gyémántsakértő írásbeli szakvéleményét, amelyben a szakértő leírta, hogy elképzelhetőnek tartja, hogy egy utánzatról lehet szó, amelyet megtévesztésre készítettek. Álláspontja szerint nem állapítható meg egyszerű szemrevételezéssel, hogy az ékszer-együttes régészeti lelőhelyről származik, továbbá az sem, hogy ásatásból származik. A tárgyak értékét sem határozta meg, azt a keresleti-kínálati megegyezési érték szabja meg.

A védelem indítványára a megyei bíróság kirendelt egy új régész, valamint ékszer-és

drágakő szakértőt.

... régészeti szakértő 2011. február 11. napján benyújtott írásbeli szakértői véleményében - a tárgyak személyes vizsgálatát követően - lényegében ugyanazt adta elő, mint ... szakértő. Leírta, hogy a lefoglalt tárgyak egyértelműen régészeti leletnek minősülnek, mindegyik egyedi műtárgy és így a kulturális javak körébe tartoznak. Eredetét illetően az V. század első felére-középső harmadára tette, amelyek egy, esetleg két gazdag női sír mellékletét képezhették és egy V. századi néptörzshöz, az ...hoz köthetőek. Az ékszer garnitúra rendkívül ritka, páratlan és ezáltal igen értékes. Előkerülésük pontos helyét önmagában a tárgyak ismeretében nem tudta meghatározni, a leletanyag és az átnézett nyomozati anyag alapján 3 lehetőséget sorolt fel: a legvalószínűbb, hogy egy eredendően feldúlt gazdag sírből származnak, a második lehetőség, hogy egy korábban kirabolt sírből származó, másodlagosan elrejtett „kincslelet”, a harmadik lehetőség pedig a kincslelet lehetősége. A leletek összetartozását illetően is elmondta, hogy azok összetartozása bizonyos. A leletegyüttes összértékét 74.047.500.- Ft-ra becsülte.

... ékszer - és drágakő szakértő 2011. május 10. napján bíróságra érkezett szakvéleményében leírta, hogy a lefoglalt tárgyakon korra, eredetre utaló jelzés nincs, a pontos kormeghatározás régész szakértő feladata

Az ékszerek összetételét illetően ő is laborvizsgálatot végeztetett a

... Hatóságával. Hasonlóan ... szakértőhöz, leírta, hogy a lefoglalt tárgyak ötvös-szakmai szempontból összetartozó leletet alkotnak. A lefoglalt tárgyakon található granulációs technika csak a népvándorláshoz közeli korokban alkalmazott ötvös technika volt. Továbbá a lefoglalt tárgyakon földmaradványokat talált, valamint sok helyen deformálódást, amely lehet egy szakszerűtlen feltárás eredménye, de egy durva anyagvizsgálati kísérlet következménye is.

A lefoglalt tárgyak értékét illetően a szakértő álláspontja is az volt, hogy nincs Magyarországon belföldi kereskedelmi és forgalmi értékük. A tárgyak értékét 60.864.626.- Ft-ban határozta meg, melyet a ... érmék belföldi forgalmi értékétől függően, továbbá ...i és nemzetközi gyakorlatban az egyedi készítésű ékszerek előállítására, kis szériás gyártásra vonatkozó működő gyakorlat alapján határozta meg. Szakvéleménye végén pedig kimondta, hogy a fent kifejtett tények alapján megállapítható, hogy a lefoglalt tárgyak nem hamisítványok.

A megyei bíróság a bizonyítási eljárás keretében megidézte ... és ... szakértőket is, akik a tárgyaláson korábbi szakvéleményeiket fenntartották.

... a tárgyaláson nyilatkozott arról, hogy az ékszerek értékét árverési tételekből kiindulva számolta ki és figyelembe vette az ékszerek „egyediségi faktorát” is.

Továbbá előadta ő is, hogy az ékszerek értéke megfoghatatlan, mert jogszabály szerint Magyarországon ezeket nem lehet értékesíteni legálisan. Megerősítette azt, hogy 3 lehetőség van a leletek előkerülési helyét illetően, és amennyiben az ékszerek megtalálási helye másodlagos lelőhely volt, arra pontos választ nem tudott adni, hogy az az V. században, vagy a II. világháború alatt keletkezett. ... szakértővel egyezően kiemelte, hogy kulturális javak körébe tartozó tárgyak eltulajdonítása történt meg, és a lelet kora számít, nem az elásás ideje. Továbbá előadta, hogy a kiásás során már az első tárgy megtalálásánál meg kellett volna állni, és azt a hatóságnak bejelenteni.

... szakértő a tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy az érték megállapításához egy teljesen új koncepciót dolgozott ki, mivel ezeket a tárgyakat a hunoknak fizetett ... érmékből készítették, ő ezt vette kiindulási alapul.

... pedig a tárgyaláson is fenntartotta azt a véleményét, hogy elképzelhető, hogy utánzatról van szó.

A megyei bíróság – figyelemmel arra, hogy ez egy rendkívül szűk terület – valamennyi lehetséges magyarországi szakértőt bevont az eljárásba, azonban az tény, hogy ...on nincs egyetlenegy olyan szakértő sem, aki ne állna valamely állami szervezet alkalmazásában. A védelem indítványozta külföldi szakértő kirendelését, azonban erre a megyei bíróság a jelenleg hatályos jogszabályok alapján nem látott lehetőséget.

A megyei bíróság összevetve valamennyi szakértői véleményt a szakértői vélemények köréből kirekesztette ... gyémántsakértő véleményét, mivel a megyei bíróság megítélése szerint ebben az ügyben nincs kompetenciája. A szakértő fenntartotta, hogy az ékszerek utánzatok lehetnek, de ezzel szemben 4 szakértő is megállapította véleményében, hogy az ékszerek 100%, hogy valódiak, nagyon ritka, egyedülálló leletek.

A megyei bíróság megjegyzi továbbá, hogy maguk a vádlottak is nyilvánvalóan tisztában voltak azzal, hogy az ékszerek valódiak, és magas értéket képviselnek, hiszen maga a III. rendű vádlott is 30 millió Ft-ot adott érte, és további akár 70-80 millió Ft-ot is kértek volna érte.

Az ékszerek értékét illetően a megyei bíróság a szakértők által meghatározott legalacsonyabb és legmagasabb érték: 40 és 74 millió forint közötti értéket látta megállapíthatónak, hiszen a vádlottak javára nézve ez a legkedvezőbb és mivel az előbb elmondottak alapján az ékszerek pontos összegét meghatározni nem lehet, a vádlottak terhére a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem tudta értékelni.

... - a bíróságra benyújtott - kiegészítő szakvéleményében hivatkozott a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvényre.

A törvény 7. §-ának 4. pontja szerint kulturális javak: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai - az ingatlanok kivételével -, valamint a művészeti alkotások. A fenti paragrafus 19. pontja meghatározza a régészeti lelet fogalmát, amely szerint a régészeti örökség érzékelt, felfedezett, feltárt - jellegénél fogva - ingó eleme, függetlenül attól, hogy eredeti helyéről, összefüggéseiből, állapotából elmozdult, elmozdították-e, vagy sem. Nem minősülnek régészeti leletnek azon kulturális javak, amelyek 1711 előtt keletkeztek, és bizonyítottan műgyűjteményben maradtak fenn.

A törvény 8. § (1) bekezdése szerint a föld felszínén, a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő vagy onnan előkerülő régészeti lelet állami tulajdon.

A 20. § (1) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy régészeti feltárás - amennyiben jogszabály másképpen nem rendelkezik - feltárási engedély alapján végezhető.

A 24. § (3) bekezdése szerint az emléket vagy leletet az illetékes települési önkormányzat jegyzőjének haladéktalanul be kell jelenteni. E kötelezettség a felfedezőt, az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és a kivitelezőt egyaránt terheli.

A fent kifejtettek alapján tehát kétséget kizáróan megállapítható az, hogy a vád tárgyát képező ékszerek egyedi, régészeti leletek, a kulturális javak körébe tartoznak és az állam tulajdonát képezik, és ... I. rendű vádlottat a megtalálás során haladéktalan bejelentési kötelezettség terhelte volna.

* * * * *

A megyei bíróság a megállapított tényállásból következtetést vont le a vádlottak bűnösségére, és cselekményeiket az alábbiak szerint minősítette:

... I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és (5) bekezdés a.) pontja szerint minősülő és büntetendő, jelentős értékre elkövetett lopás bűntettében.

A Btk. 316. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

Jelen esetben a lopás elkövetési tárgyát a tényállásban részletesen felsorolt ékszerek

képezték, amelyek a magyar állam tulajdonát képezik, és a megyei bíróság álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható, hogy azokat
... I. rendű vádlott - az eljárás során ismeretlenül maradt társával - jogtalan eltulajdonítás végett megszerezte.

A lopás minősítése az eltulajdonított dolog értékéhez igazodik.

A Btk. 138/A. § c, pontja szerint jelentős az érték, ha kétmillió forintot meghaladja, de az ötvenmillió forintot nem.

A korábban kifejtettekre tekintettel a megyei bíróság a bűncselekmény minősítése során a vádlottakra nézve kedvezőbb, jelentős értéket fogadta el.

... II. rendű és ... III. rendű vádlottak bűnösségét a Btk. 326. § (1) bekezdésébe ütköző és (4) bekezdés a.) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős értékre elkövetett orgazdaság bűntettében állapította meg.

A Btk. 326. § (1) bekezdése szerint aki a csempészetből, lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy orgazdaságból származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt, vagy elidegenítésében közreműködik, orgazdaságot követ el.

A megyei bíróság megítélése szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen egyértelműen megállapítható, hogy ... II. rendű vádlott lopásból származó dolog elidegenítésében - vagyoni haszon megszerzése végett - közreműködött, hiszen a lopásból származó ékszerek értékesítésének közvetítéséért 2.000.000.- Ft-hoz jutott, továbbá az, hogy ...

III. rendű vádlott a lopásból származó ékszereket vagyoni haszon végzett megszerezte.

Az orgazdaság bűncselekményének minősítése nem a cselekményből származó haszonhoz igazodik, hanem a dolog tényleges értékéhez, így a már előbb kifejtettek szerint az orgazdaság bűntettét jelentős értékre elkövetettnek minősítette a megyei bíróság.

A megyei bíróság mindhárom vádlott esetében a Btk. 2. §-a alapján az elkövetés idején hatályban lévő törvény rendelkezéseit alkalmazta.

A Btk. 316. § (1) és (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő lopás egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A Btk. 326. § (1) és (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő orgazdaság egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A megyei bíróság a büntetés kiszabása során az alábbi bűnösségi körülményeket vette figyelembe:

Enyhítő körülményként értékelte a kár megtérülését, - kis nyomatékkal - az időmúlást, valamennyi vádlott büntetlen előéletét, valamint I. és III. rendű vádlottak esetében azt, hogy kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodnak.

Súlyosító körülményként értékelte azt, hogy a bűncselekmény elkövetési tárgyát egy rendkívül jelentős, ...on szinte példátlan leletegyüttes képezi.

A megyei bíróság úgy ítélte meg, hogy a Btk. 83. §-a szerinti bünteteskiszabási elvek figyelembevételével a Btk. 37. §-ában meghatározott büntetési célok elérése érdekében valamennyi vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés alkalmazása szükséges.

A három vádlott közül a megyei bíróság ...I. rendű vádlott cselekményét ítélte meg a legsúlyosabbnak, így a vele szemben kiszabott szabadságvesztés mértékét, a törvényi tételkereten belül, középértéket elérő mértékben, 3 év börtönbüntetésben határozta meg.

... II. rendű és ... III. rendű vádlottakkal szemben a szabadságvesztés mértékét a törvényi minimumhoz közelítően – 1 év 6 hónap börtön – határozta meg.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 43. § a) pontjára figyelemmel börtönben állapította meg.

... II. rendű vádlott cselekményét ítélte a legenyhébbnek a megyei bíróság, figyelemmel arra, hogy neki csak közvetítő szerepe volt, és igazán nagy haszonra nem tett szert, ezért vele szemben lehetőséget látott a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére, ezért azt a Btk. 89. § (2) bekezdése alapján felfüggesztette, annak tartamát a (3) bekezdés alapján a törvényi maximumban határozta meg.

... III. rendű vádlott vonatkozásában nem látott lehetőséget a felfüggesztés alkalmazására, hiszen a vádlott az ékszerek megszerzését követően az ismételt haszonszerzés reményében egyezett bele a további értékesítésbe.

A megyei bíróság álláspontja szerint ... I. rendű és ... III. rendű vádlott méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, ezért őket a Btk. 53. § (1) és 55. § (1) bekezdése alapján – a kiszabott főbüntetés tartamához igazodóan – eltiltotta a

közügyek gyakorlásától.

A megyei bíróság a Btk. 99. § (1) bekezdése alapján rendelkezett ...

I. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

A Btk. 77/B. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

E rendelkezést figyelembe véve a törvény kötelező előírása folytán, a bűncselekménnyel összefüggésben ... I. rendű vádlott által szerzett 28.000.000.- Ft, illetve ... II. rendű vádlott által szerzett 2.000.000.- Ft pénzösszeg erejéig vagyoneklobzást rendelt el.

A bűncselekmény elkövetéséhez használt, fényképfelvételt tartalmazó

CD lemezt a Btk. 77. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az elkövetés tárgyát képező ékszereket a Btk. 77. § (1) bekezdés c) pontja alapján elkobozta.

A többi lefoglalt bűnrel lefoglalását a Be. 155. § (1) bekezdése alapján megszüntette, és azok egy részének az iratoknál történő kezelését rendelte el, az értéktelen bűnrelek megsemmisítéséről a Be. 155. § (8) bekezdése alapján, az értékkel bíró és kiadható dolgokról a Be. 155. § (4) bekezdése alapján rendelkezett.

A megyei bíróság az eljárás során felmerült bűnügyi költségéből a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján a tanúmeghallgatásokkal, szakértői véleményekkel kapcsolatos költségek viselésére a vádlottakat egyetemlegesen, míg ... II. rendű vádlott védelmével összefüggésben felmerült bűnügyi költség viselésére a II. rendű vádlottat külön kötelezte.

Balassagyarmat, 2011. december hó 14. napján

Dr. Halász Zsolt sk.

a tanács elnöke

Az aláírásban akadályozott dr. Balázs Jánosné és Dudásné Rózenberg Aranka ülnökök helyett is.